

Internal Audit Maturity Model คืออะไร ?

มีความสำคัญและแตกต่างจาก GIAS อย่างไร ?

Global Internal Audit Standards

Internal Audit Maturity

สำหรับหน่วยงานตรวจสอบภายใน ที่แสวงหาความเป็นเลิศและต้องการแนวทางการพัฒนาคุณค่างานตรวจสอบภายในขององค์กร แบบก้าวกระโดดและเป็นระบบ

“IA Maturity Model เป็น “แผนที่และเข็มทิศ” สำคัญในการวางกลยุทธ์ แผนพัฒนา และติดตามผลการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างโอกาสเพื่อขับเคลื่อนหน่วยงานตรวจสอบภายใน ในการสร้างนวัตกรรม สนับสนุนเป้าหมายขององค์กร และตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียได้แบบบูรณาการอย่าง “เป็นระบบและยั่งยืน””

► ความสำคัญของ Internal Audit Maturity Model (IA Maturity Model)

IA Maturity Model คือ กรอบในการประเมินระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพและยกระดับงานตรวจสอบภายในแบบบูรณาการ ทั้งด้านการกำกับดูแล การบริหารทรัพยากร การประเมินผลงานและคุณค่างานตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย และการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล (GIAS: Global Internal Audit Standard) ขึ้นพื้นฐาน

Internal Audit Maturity ประกอบด้วย 6 มิติ หลัก ได้แก่

- People Management (การบริหารทรัพยากรบุคคล)
- Professional Practices (แนวปฏิบัติวิชาชีพตรวจสอบภายใน)
- Services and Role of Internal Auditing (บริการและบทบาทหน้าที่ของงานตรวจสอบภายใน)
- Organizational Relationships (ความสัมพันธ์ภายในองค์กรของหน่วยงานตรวจสอบภายในกับผู้มีส่วนได้เสีย)
- Performance Management and Accountability (การบริหารประสิทธิภาพและความรับผิดชอบ)
- Governance Structures (โครงสร้างการกำกับดูแลของหน่วยงานตรวจสอบภายใน)

การประเมิน IA Maturity ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน มี 5 ระดับ

- **Initial:** ยังไม่มีการกำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นระบบ และกระบวนการเป็นแบบตอบสนองเฉพาะเหตุการณ์
- **Infrastructure:** มีโครงสร้างพื้นฐาน และกรอบการดำเนินงานที่ทำซ้ำได้บางส่วน
- **Integrated:** กรอบการดำเนินงานที่มีมาตรฐานและบูรณาการกับเป้าหมายองค์กร มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- **Managed:** มีกรอบการดำเนินงานที่บูรณาการกับเป้าหมายองค์กร ใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีสนับสนุนการทำให้แนะนำเชิงกลยุทธ์และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- **Optimizing:** ระบบการกำกับดูแลที่สมบูรณ์ และมีระบบติดตาม-แจ้งเตือนความเสี่ยงทันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นนวัตกรรมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างคุณค่าเชิงกลยุทธ์ให้กับองค์กร

IA Maturity แบ่งออกเป็น 5 ระดับสำหรับการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยแต่ละระดับสะท้อนถึงความสามารถของกระบวนการและประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น

Maturity Rating	Description
LEVEL 1 – Initial	Internal audit operates in an ad hoc manner with undefined methodologies, reactive activities, and minimal focus on governance, risk management, or adding value.
LEVEL 2 – Infrastructure	Basic frameworks, including an internal audit charter and methodologies, are in place, but application remains inconsistent, achieving only partial conformance with standards.
LEVEL 3 – Integrated	Internal audit is formally recognized as an independent assurance provider with well-established methodologies, risk-based auditing, and alignment with organizational goals, ensuring accountability and continuous improvement.
LEVEL 4 – Managed	Internal audit aligns with organizational strategy, using data analytics and technology to enhance efficiency. It provides strategic advice, integrates governance and risk management, and focuses on continuous improvement.
LEVEL 5 – Optimizing	Internal audit is fully embedded in governance, driving innovation and strategic value. It proactively addresses emerging risks, provides foresight, and delivers forward-looking insights to leadership, contributing to organizational success.

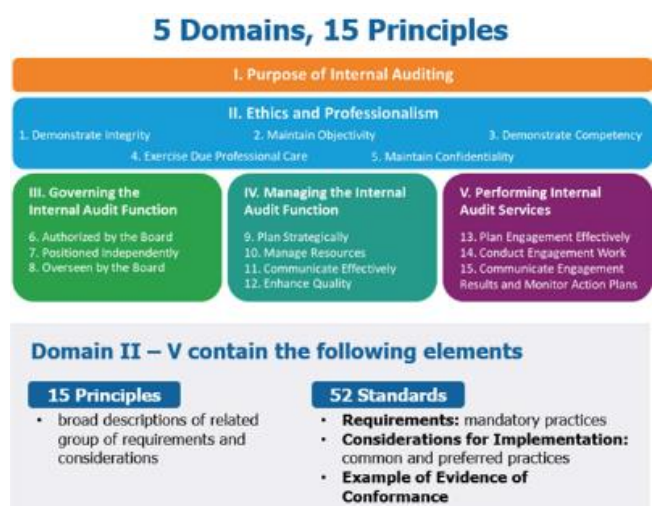
* สอดคล้องกับคู่มือการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ฉบับปี 2024 ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (IIA)

► ความเชื่อมโยงและความแตกต่างกับ GLOBAL INTERNAL AUDIT STANDARD - GIAS 2025

ทั้ง IA Maturity และ Global Internal Audit Standards (GIAS) 2025 ต่างมุ่งเน้นการประเมิน เพื่อยกระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายใน ในหลากหลายมิติ

GIAS 2025

- เป็นมาตรฐานใหม่ที่รวมองค์ประกอบสำคัญ เช่น หลักจริยธรรม การกำกับดูแล การบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
- เน้นกรอบการดำเนินงานตามมาตรฐานสากลและหลักปฏิบัติ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และข้อปฏิบัติที่หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตาม โดยมี 5 Domains, 15 Principles และ 52 Standards ครอบคลุมตั้งแต่จุดประสงค์ บทบาทหน้าที่ การบริหารจัดการ ไปจนถึงการปฏิบัติงานตรวจสอบ

IA Maturity Model

- เป็นเครื่องมือในการประเมินระดับคุณภาพ และประสิทธิภาพของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ที่ช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในมองเห็นภาพรวม “สถานะปัจจุบัน (Current State)” ของหน่วยงานตรวจสอบภายใน เปรียบเทียบ

กับทั้ง “หลักเกณฑ์พื้นฐานตามมาตรฐานตรวจสอบภายในสากล (GIAS)” และ “กรอบการประเมินคุณภาพ 6 มิติ ตาม IA Maturity Model” เพื่อกำหนด “โอกาส (Opportunity)” ในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในที่ได้รับการประเมิน IA Maturity สามารถเพิ่มขีดความสามารถ และการสร้างคุณค่าของหน่วยงานตรวจสอบภายในตามเป้าหมาย (Goal) ที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นระบบ และบูรณาการทุกมิติ

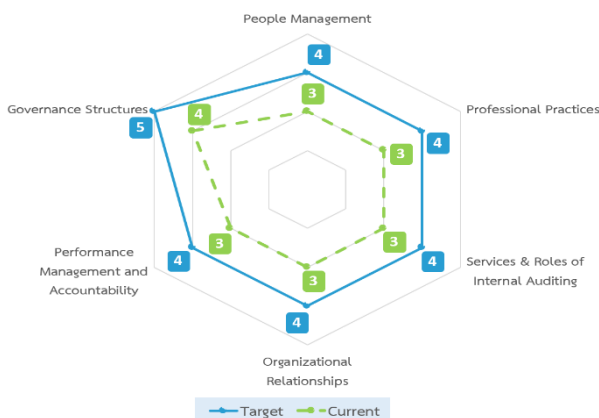
► การบูรณาการ IA Maturity และ GIAS เพื่อยกระดับงานตรวจสอบภายใน

การบูรณาการการประเมินหน่วยงานตรวจสอบภายในทั้ง IA Maturity และ GIAS จะช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถประเมินความสอดคล้องกับมาตรฐานสากลของวิชาชีพตรวจสอบภายใน และสามารถกำหนดทิศทางและแผนงานในการยกระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพของกระบวนการ ทั้งด้านการกำกับดูแล การพัฒนาระบบงาน บุคลากร ความสัมพันธ์ภายในองค์กร การปฏิบัติงานและการประเมินผลงานตรวจสอบภายในครบทุกมิติอย่างเป็นระบบและพัฒนาต่อเนื่อง ทำให้หน่วยงานตรวจสอบภายในสามารถสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงให้องค์กรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายองค์กร สามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) สร้างโอกาสในการสร้างวัฒนธรรมตลอดจนเพิ่มความน่าเชื่อถือ (Trust) และคุณค่าเชิงกลยุทธ์ต่อองค์กร (Organization Value)

► Key Take Away

“IA Maturity เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน ไม่เพียงแต่ประเมินว่าองค์กร “ผ่านหรือไม่ผ่าน” มาตรฐานงานตรวจสอบภายใน แต่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้เราเห็น “ช่องว่าง” ระหว่าง “สถานะปัจจุบัน” กับ “เป้าหมาย” เพื่อกำหนดแผนพัฒนาเพื่อยกระดับและสร้างคุณค่างานตรวจสอบภายในอย่างบูรณาผ่านกรอบการประเมินทั้ง 6 มิติ”

ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบภายใน (CAE) หรือผู้จัดการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ควรกำหนดแผนงานในการประเมิน IA Maturity ควบคู่กับการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบภายในอ้างอิง GIAS เพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเข้าใจสถานะปัจจุบัน รวมถึงโอกาสในการปรับปรุงพัฒนา และกำหนดเป้าหมายเพื่อยกระดับ IA Maturity ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้บริหารระดับสูง อย่างต่อเนื่อง และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงจากปัจจัยรอบด้านในการดำเนินธุรกิจขององค์กร และแนวปฏิบัติที่ดีของงานตรวจสอบภายใน (Leading Practice)

ประโยชน์และการใช้งาน IA Maturity

การประเมิน IA Maturity จะช่วยส่งเสริมการยกระดับจาก “งานตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล” ไปสู่ “งานตรวจสอบภายในและการให้คำปรึกษาเชิงกลยุทธ์ที่สร้างคุณค่า” ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทำให้การบริหารและใช้ทรัพยากรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีประสิทธิภาพสามารถใช้เปรียบเทียบ Benchmarking คุณภาพและประสิทธิภาพงานตรวจสอบภายในระหว่างองค์กร หรือแนวปฏิบัติที่ดี (Leading Practice) ได้แบบบูรณาการ และครบทุกมิติ

ตัวอย่างการประเมินและตั้งเป้า IA Maturity เพื่อให้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย ให้เห็นภาพชัดเจน ทั้ง “ช่องว่าง” “สถานะปัจจุบัน” และ “เป้าหมาย”

Reference:

1. IIA Netherlands, The Internal Audit Ambition Model (2018)
2. The IIA : Global Perspectives and Insights, Applying the Internal Audit Ambition Model (2020)
3. The IIA : Quality Assessment Manual (2024)